

Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Pomorska 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapok@wp.pl, www.zawacka.pl

MEMORIAL
Generał Marii Wittek

MIELIŃSKA Helena
zam. Datkowska

BCH
L2K
Okresy 10dz
Obsz. Skuwniewice

4937/USK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

ZIELIŃSKA Helena

zau. Datkowska

I./1. Relacja ✓ k. 2, s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, s. 1-3

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie ✓ zole. pkt II s. 1

I/1 Relacje

- Wywiad z Barbarą Panek, córką Avelii Zielińskiej (BCH) przeprowadzony przez Agnieszkę Toczywek-Warszewską, Lipce Reymontowskie 2019r., rkpś, kopia, k. l. s. 1
- Wspomnienie Stefana Kuczkowskiego (BCH) przekazane przez Barbarą Panek, [b.d.], rkpś, kopia, k. l. s. 2

I 6/1

Wywiad z Barbarą Panak, córką Aurelii Zielińskiej, przeprowadzony przez Agnieszkę Łuczywek – Warszawską w Lipcach Reymontowskich dnia 28.04.2019 r. nt. Batalionów Chłopskich w Lipcach Reymontowskich i Zielonego Krzyża

Organizatorką Zielonego Krzyża w Lipcach Reymontowskich była Zofia Kwaśniewska (nauczycielka, powiatowa przewodnicząca Ludowego Związku Kobiet).

Zielony Krzyż Lipce

Przełożona grupy: Kazimiera Gabryszewska (siostra Henryka Szychowska) z domu Szychowska

Członkinie:

1. Aurelia Zielińska z d. Dałkowska ps. Aza
2. Jadwiga Szczepańska
3. Marianna Stefaniak z d. Nowak
4. Bronisława Olejnik z d. Białek
5. Zofia Gromisz z d. Zielińska ciocia Helena Dałkowska (siostra Zofii Zielińskiej) żyje
6. Henryka (Anna) Szychowska – Tuka
7. Alfreda Budzałek z Łodzi + Maria Nowak (Stefaniak)

Szkoleniem członkiń zajmował się ukrywający się w Lipcach lekarz żydowskiego pochodzenia z Łodzi Jakub Hajman a także Zofia Kwaśniewska. Szkolenie sanitariuszek odbywało się w domu rodziny Dałkowskich (ul. Wiatraczna – babcia Barbary Panak), gdzie mieszkała Zofia Kwaśniewska.

Jakub Hejman ukrywał się u Zielińskich na [...], potem u Kuczkowskiego

Aurelia Zielińska od Luty 1944 – członkini Ludowego Związku Kobiet, potem Zielonego Krzyża

Przeszła szkolenie sanitarne I i II stopnia oraz robiła emblematy i opaski, opatrunki, bandażę dla żołnierzy BCh

Sierpień - wrzesień 1944 – opieka nad partyzantem Tadeuszem Jaworskim z BCh, ukrywanym u Dałkowskich

Ludowy Związek Kobiet

Spółem w lipcach zakupiła apteczkę, [...] wykonał Szychowski z BCh, spółdzielnia zakupiła 200 m gazy, z której sanitariuszki w tym Aurelia Zielińska robiły gazy na opatrunki.

Sanitariuszki były też łączniczkami BCh.

Aurelia Zielińska przechowywała prasę i broń oraz prowadziła obserwację terenu

8. ^{sluży} Spółdzielnia sanitarna oddziału.

Ludowy Związek Kobiet przetrzymał kilka cegieł młodych, energicznych i zorganizowanych dzielnych Kuzi. Organizatorkami Dzielonego Kuzia była kol. p. Zofia Kwasniewska z listec przewodnicząca powiatowa BCK. Do Dzielonego Kuzia należały Aurelia Dańkowska, Zofia Zielińska, Alfreda Budniak, Anna Sychowska (obecny lekarz internista) Karolina Sychowska i Bronisława Biadok. Przewodniczącą ^(później) grupy Dzielonego Kuzia była Karolina Sychowska. Szkoleniu zajmowała się p. Zofia Kwasniewska i Karolina Sychowska. Spółdzielnia Spółdzielca "Spółca" w lipcu zakupiła pewną ilość (wielkość) apteczki, wyposażenia w najpotrzebniejszy sprzęt medyczny i najpotrzebniejszy lek i opatrunki. Pomocny sprzęt jak Tupyki ~~na~~ różnych wymiarach i kouternie na wypadek zranienia kulecym wykonał Orestas Sychowski, żołnierz BCh. Brak było ^{opatrunków} opatrunków sterylizowanych i jako wyposażenie dla oddziału partyzanckiego, potrzebnych jako ~~do~~ do udzielenia pierwszej pomocy na wypadek ~~zranienia~~ porwania rann.

Dziwostka z Dzielonego Kuzia przygotowały także opatrunki sposobem gospodarczym. Spółdzielca w lipcu zakupiła i poniekąd oddziałowi 200 mb gazy ^(bandaż) (z której wykonać opatrunki sterylizowane, wysterylizowano papier pergaminowy i wszelkie rękawice opatrunkowe). Oddział nie posiadał lekarza, gdy nastąpiła kouterność pomocy lekarskiej raciemu "Urbanowi" Gadeunowi Javorstkiemu udzielił jej swoje lekarstwo skierski Fa. Raweruk ^{wyjedźniając do miejsca ukrycia} rannego na przedmieściach Skiermiewie.

II Materiały uzupełniające relację

- Datkowska Helena z d. Ziebińska - inf. biograficzne umieszczone na tablicy informacyjnej w lipcach Reymontowskich, [b.d.], druk, fot, kopia, k. 2, s. 1-2
- Ludowy Związek Kobiet - informacje z tablicy w lipcach Reymontowskich, [b.d.], druk, kopia, k. 1, s. 3

CZIO
 kier. LZK, organiza-
 torka kursów dla sanitariuszek ZK
 w obw. Stopnica [359; 452].

II/1

DAŁKOWSKA HELENA (z d.

Zielińska), c. Anto-
niego i Antoniny, ur.
8 XI 1920 we wsi
Lipce, pow. skiernie-
wicki; pochodzenie
chłopskie, rolnik, wy-
kształcenie niepełne podst.;
należała do ZMW

„Wici” w rodzinnej wsi; podczas okupa-
cji członkini BCh, łączniczka LZK, sa-
nitariuszka ZK plac. Lipce, obw. Skier-
niewice, pod dow. nauczycielki Zofii

11/20
Kwaśniewskiej; po wojnie działaczka KGW, członkini regionalnego zespołu artystycznego, wieloletnia przewodnicząca Komitetu Rodzicielskiego (zmarła 23 V 2001, pochowana na cmentarzu w Lipcach Reymontowskich); odzn. KBCh, MZiW, OSDzK [153; 338].

DAŁKOWSKI EMILAN, s. Alek
sandra i Joanny, ur.
... wsi

Ludowy Związek Kobiet

Stefan Kuczkowski wspominał: *Ludowy Związek Kobiet przeszkolił kilka swych młodych członkiń i zorganizował Zielony Krzyż. Organizatorem Zielonego Krzyża w Lipcach była Zofia Kwaśniewska, powiatowa przewodnicząca Ludowego Związku Kobiet. Do Zielonego Krzyża należały: Aurelia Zielińska z d. Dałkowska, Jadwiga Szczepańska, Zofia Gromisz, z d. Zielińska, Alfreda Smolaga z d. Budzałek, Helena Dałkowska z d. Zielińska, Marianna Stefaniak z d. Nowak, Bronisława Olejnik z d. Białek, Henryka Szychowska-Tuka. Przełożoną grupy była Kazimiera Gabryszewska z d. Szychowska. Szkoleniem zajmowali się lekarz Jakub Hajman i Zofia Kwaśniewska. Wyposażenie grupy z najpotrzebniejszym sprzętem medycznym oraz łupki wykonane przez Czesława Szychowskiego, żołnierza BCh.*

Szkolenie młodych sanitariuszek odbywało się w domu rodziny Dałkowskich, gdzie mieszkała ich przewodnicząca – nauczycielka Zofia Kwaśniewska.

Bataliony Chłopskie w pow. skierniewickim zostały zorganizowane w 8 gminach, na 10 istniejących, i liczyły ok. 500 żołnierzy. Przeprowadzono blisko 50 różnych akcji w których zginęło 25 osób.

ŻIELIŃSKA Helena

